

Het MetaModel voor de Taal

Informatie inwinnen over wat iemand werkelijk bedoelt via taal

We gaan ervan uit dat Taal een onbewust gevormde expressie is van onze innerlijke ervaring.

Gesproken taal is dus heel belangrijk

U moet dus leren luisteren naar de taal van de ander en uzelf

Door het herkennen van de taalpatronen en hun significantie, bent u in staat om te begrijpen en voorspellen wat voor type interne ervaring iemand heeft.

Het Metamodel voor de Taal wordt gezien als het eerste én meest basale model in de wereld van NLP.

De grondleggers ervan (Bandler en Grinder) vertellen het volgende:

“Het Metamodel is de grondslag voor alles wat we doen. Zonder dit model en zonder de systematische controle en toepassing ervan zal je al jouw gespreken slordig doen!”

De grondgedachte achter het Metamodel voor de Taal is het verkrijgen van systematische controle over taal.

Het leert je HOE te luisteren, niet alleen naar anderen maar ook naar jezelf.”

(Citaat uit NLP News Voll. 1 No.6 Nov/dec 1985)

De bedoeling van het Metamodel is het expliciet maken van de verbinding tussen taal en ervaring.

Het proces van het Metamodel omvat het verzamelen van informatie die noodzakelijk is om de ervaring, de interne reactie en de verbale beschrijving met elkaar te verbinden.

De inhoud van het model bevat een set specifieke verbale patronen, een controle systeem om te weten of een bepaalde beschrijving volledig is en of er meer informatie nodig is, alsook bevat het een set van specifieke vragen en reacties om ontbrekende informatie in te winnen.

Het effect van het model is het verkrijgen van controle over taal waardoor de hoeveelheid keuzen, die men in een bepaalde situatie heeft, vergroot wordt. Dit gebeurt door het vaststellen van een duidelijke test over wat een goed geformuleerde linguïstische beschrijving is.

Het is een expliciet model en daarom makkelijk te leren door oefening.

Verder volgt het een formele structuur en is daarom niet gebonden aan enige context. Dit wil zeggen dat het overal toepasbaar is waar verbale communicatie plaatsvindt en waar nauwkeurig begrip noodzakelijk is. De woorden die mensen gebruiken komen voort uit hun interne belevingen;

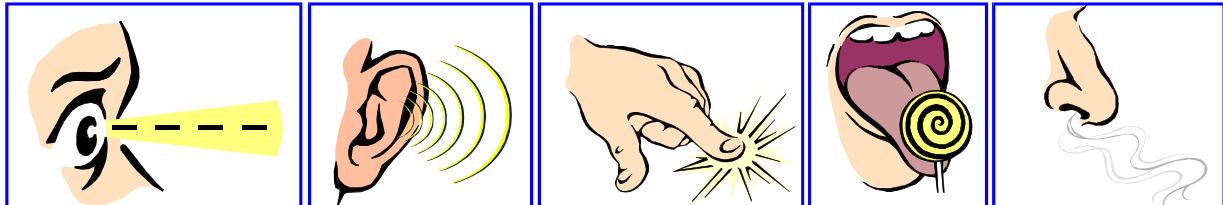
Alle woorden die iemand gebruikt hebben dus betekenis!

Een verandering in de woorden die iemand gebruikt, is één van de testen die de verandering bevestigen.

(Dit artikel is samengevat en geredigeerd uit: Structuur van de Magie deel 1, Bandler en Grinder)

Menselijke wezens ervaren zichzelf en de wereld waarin zij leven primair d.m.v. hun 5 zintuigen; Zien, Horen, Voelen, Ruiken, en Proeven.

Visueel, Auditief, Kinesthetisch, Olfactor en Gustatoir. Afgekort: **VAKOG**

Deze bovenstaande zintuiglijke modaliteiten (= voorstellingswijzen met betrekking tot de werkelijkheid (Koenen)), welke wij als mensen gebruiken bij het coderen, organiseren, opslaan en betekenis geven worden **Representatie Systemen** genoemd.

Als zintuiglijke waarnemingen intern verwerkt worden, dan worden deze waarnemingen vertaald naar een bijbehorende zintuiglijke weergave oftewel 'innerlijke kaart'.

Deze kaart is een samenstelling of synthese van de originele waarneming. Het zal voor de hand liggend klinken, doch heel belangrijk om in gedachten te houden is dat:

De Realiteit en onze Perceptie van de Realiteit beslist niet hetzelfde zijn.

Anders gezegd:

De persoonlijke beleving (kaart) van een ervaring is niet gelijk aan de ervaring.

De uitspraak "Dit boek is groen" is een klank die we, als Nederlanders, geleerd hebben en waarmee we een bepaald gedeelte van het zichtbare licht beschrijven. Door de structuur van de taal misleid, denken we echter dat groen een kwaliteit van het boek is in plaats van een beschrijving van onze sensatie.

"Zij is een uitstekende manager." "Deze man is slagvaardig." "Hij heeft goede leiderschapskwaliteiten."

"Zij hebben gelijk." "Hij doet zijn werk niet goed." "Ze hebben een communicatieprobleem."

Zijn uitspraken van dezelfde soort.

Misleid door de structuur van de taal denken we dat we het hebben over eigenschappen van mensen in plaats van een beschrijving van onze perceptie over hen. Anderen kunnen daar een totaal verschillende mening over hebben!

Principe:

Het principe van het metamodel voor de taal: er is een persoonlijke beleving, achter de woorden

Het proces:

Zintuiglijke invoer van informatie wordt door het centraal zenuwstelsel op verschillende manieren gefilterd en zorgt er zo voor dat er slechts een beperkte hoeveelheid informatie doordringt tot het bewustzijn. Dit filtermechanisme gebruikt 3 universele systematische processen: **Vervormen**, **Generaliseren** en **Weglaten**.

We noemen deze processen de universele modelleringsprocessen. Zonder deze modelleringsprocessen zullen we constant overstroomd en overspoeld worden door een stortvloed van informatie. Ons bewuste kan die hoeveelheid onmogelijk verwerken en er zal een overload van informatie ontstaan. Door gebruik te maken van deze universele modelleringsprocessen maken we het voor onszelf mogelijk om samenhangende modellen van onze ervaringen te maken en te handhaven.

De consequentie:

Waarnemingen waaruit bewuste ervaringen samengesteld worden, zijn noodzakelijkerwijs, beperkt tot een bepaald maximum aan zintuiglijke onderscheidingen (submodaliteiten). Ondanks het gegeven dat de universele modelleringprocessen het mogelijk maken een ontzagwekkend aantal mogelijkheden en kansen te bieden aan menselijke creativiteit, verklaart het ook dat mensen zoiets als 'beperkingen' of 'problemen' hebben. Problemen met verschillende aspecten van hun ervaringen. Het willen representeren van zintuiglijke waarnemingen in samenhangende stukken verplicht ons tot het weglaten van een groot deel van die zintuiglijke informatie. Het gevolg hiervan is dat alle percepties gebaseerd zijn op een facsimile weergave. Facsimile in de betekenis: **'elke representatie (herbeleefde ervaring) is een systematisch gecodeerde weergave van de realiteit zelf.'**

Samengevat kunnen we stellen dat alle percepties accuraat zijn en gebaseerd zijn op de interne representaties van waaruit ze gedistilleerd worden. Ze zijn nooit fout; ze zijn wel incompleet. Met andere woorden:

De menselijke perceptie van een ervaring is nooit volledig!!

Dit hoeft ook niet!

Menselijke Kaarten moeten voldoende informatie bevatten om accuraat en efficiënt te kunnen handelen. Problemen en beperkingen vinden hun oorsprong in onvolledige kaarten. Deze kaarten bevatten te weinig-, gegeneraliseerde- of vervormde informatie. Deze kaarten kunnen witte vlekken of gaten vertonen. Ook de soort kaart hoeft niet correct te zijn. Zo is een heel goede waterwegenkaart niet zo geschikt om met de auto thuis te komen. En als u een huis wenst te bouwen ook niet Soms hebben kaarten een verkeerde schaal..... soms staat er niet alles op.... Soms wordt de legenda niet begrepen....

Met andere woorden, problemen of beperkingen bestaan niet in de realiteit, ze bestaan wel in onze interne wereld; ze zijn het gevolg van gemodelleerde informatie.

(People-Management)

Het helpen identificeren van de grenzen, de witte vlekken, de generalisaties, en/of de vervormingen van iemands kaart gecombineerd met het helpen bouwen, verfijnen of aanpassen van die kaarten, is **mensen in hun leven verrijken**. Dit proces van verrijken werkt over het algemeen makkelijker en beter door middel van het stellen van vragen en het daarop geven van gerichte aanvullende informatie dan zeggen dat iemands kaart niet oké is en vertellen dat hij een meer accurate kaart zou moeten hebben of zien te krijgen.

Voor het kunnen stellen van die specifieke vragen en opmerkingen met dat effect is **het noodzakelijk dat u weet hoe te luisteren, weet welke vragen, wanneer te stellen.**

Dit is een Kunst en Wetenschap op zich!

Het Metamodel voor de Taal en Interpersoonlijk Contact

Je had al begrepen dat het Metamodel van de Taal een expliciet model is en dit inhoudt dat het makkelijk te leren is via exacte oefeningen. (Een impliciet model is makkelijk te leren via intuïties.)

De vragen, die vanuit het Metamodel van de Taal, gesteld worden, worden 'uitdagingen' genoemd.

Veel mensen kunnen of zullen zich dan ook uitgedaagd voelen en dit als **onprettig en/of aanvallend ervaren**.

Deze 'uitdagingen' hebben derhalve een contactverbrekend effect.

Consequent en **zonder bijzondere redenen** deze uitdagingen of vragen toepassen zal menselijk contact rigoureus kunnen verbreken.

Het gebruik van dit model dient dus zeer zorgvuldig te geschieden.

Een andere logische conclusie is dat de vaardigheid om contact in stand te kunnen blijven houden en verbroken contact te kunnen herstellen dus een essentiële voorwaarde is. De praktijk laat zien dat slechts die mensen, die heel goed zijn in het proces van contact maken, verbreken en herstellen dit model effectief kunnen gebruiken.

{1 **Kennis**: Het kunnen reproduceren van feitelijke kennis.}

Toepassen van het Metamodel voor de Taal

Concept:

We gaan ervan uit dat Taal een onbewust gevormde expressie is van een subjectieve ervaring.

Principe:

Er is een eigen belevenis achter iemands woorden.

Proces:

- 1^e Luisteren (waarnaar?)
- 2^e Analyseren (a.d.h.v. wat?)
- 3^e De vraag stellen (welke vraag?)
- 4^e Antwoord controleren (controleren op wat?)

Procedure:

- 1^e Zorg dat het gezegde 'vastgelegd' wordt (backtracken en/of opschrijven)
- 2^e Analyseer de zin(nen) a.d.h.v. de kenmerken van het metamodel van de taal, en bepaal de te verkennen 'overtreding(en)'.
- 3^e Stel de hierbij behorende vraag of geef de reactie.
- 4e Luister en bepaal of het antwoord nu wel voldoende gegronde is;
 - a. Ja = klaar
 - b. Nee is terug naar 1

Voorwaarden voor een goed geformuleerde oppervlaktestructuur

De uitgesproken zinnen zijn geformuleerd in het Nederlands en bevatten:

géén vervormingen

géén generalisaties en

géén weglatingen

Hoe bepaal je welke metamodelovertreding wel en welke niet uitgevraagd 'moeten' worden?